

KJAK

Tað er munandi lættari at smugla **rúsevni** til **Føroya**

RÚSEVNI Tað pínir meg, tá ið eg hoyri fólk siga, at eftirlitið við rúsevnasmugling er versnað. Men eg má viðganga, at tað passar, sigur leiðarin fyri tollararnar hjá Taks

Áki Bertholdsen

– Hesi seinastu árin er talið á fólk, sum ferðast til Føroya er fleirfaldað, og tað er nøgdin av posti og farmi eisini.

– Men samstundis er talið á tollarum minkað

Tað staðfestir Jens Christian Olsen, deildaleiðari á Tolldeildini hjá Taks.

Spurningurin um rúsevni eru mangan frammi í almenna kjakinum og í tí sambandi eru politikarar samdir um, at vit skulu hava so gott tolleftrilít sum gjørligt.

Men tað vísir seg, at politikarar hava ringt við at vísa tað í verki, tí tað er ein sannroynd at tað hendir lítið og einki á hesum øki.

Og tað kann eisini staðfestast, tá ið leiðarin á Tolldeildini hjá Taks verður spurdur um hann er samdur við tey sum halda, at tað er neyðugt at styrkja tolleftrilítið.

Í hesum sambandi vísir Jens Christian Olsen á, at síðani fyrst í áttatiárum er talið á fólk, sum kemur til landið, fleirfaldað. Samstundis er nøgdin av farmi og posti eisini fleirfaldað.

Men talið á tollarum er minkað, tí fyrst í áttatiárunum vóru 15 tollarar í Føroyum, men nú eru vit 14 tollarar í Taks.

Hinvegin hava politikarar eisini rósað sær av, at teir hava játtað pening til ein hasshund afturat, so at tollvaldið nú hevur tveir hasshundar.

Men tað skilst á tollleiðararnum, at hetta er ikki meiri enn hálvur sannleikin. Tí hann sigur, at

fýri fimm árum síðani vóru tveir hasshundar í Føroyum, men so mistu tey annan. Men síðani hava tey so fingið ein hund aftur, so í roynd og veru hava tey nú fingið tveir hasshundar aftur, sum tey høvdu fyrr, sigur tollleiðarin.

– Vit fáa ikki røkt okkara eftirlit við ólógligum rúsevnum so væl, sum vit høvdu viljað, sigur Jens Christian Olsen, leiðari á Tolldeildini hjá Taks

Eftirlitið er munandi viknað

Annars verður tað eisini ført fram, at eftirlitið hjá tollvaldinum við rúsevnum, er viknað í seinastuni. Og Jens Christian Olsen ásannar, at tað pínir hann at viðganga, at tað er rætt, at so er.

– Talið á ferðafólki, posti og farmi, vit skulu hava eftirlit við, er fleirfaldað hesi seinastu árin. Men talið á tollarum sum skulu røkja eftirlitið, er skert, so tað sigur seg sjálvt, at sum heild er eftirlitið munandi versnað, sigur hann.

– Vit fáa ikki røkt okkara eftirlit so væl, sum vit vilja, staðfestir hann.

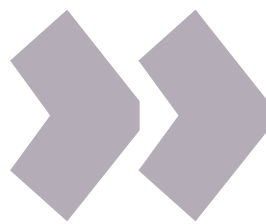
Jens Christian Olsen leggur afturat, at samstundis sum at talið á ferðafólki, og nøgdin á posti og farmi, eru munandi hækkað, finna smuglarar eisini alsamt nýggjar mátar at smugla upp á.

– Hugflogið er øgiliga stórt og tað er ein daglig avbjóðing hjá okkum at fylgja við. Og samanumtikið verður eftirlitið eisini alsamt meiri tíðarkrevjandi, leggur hann afturat.

Og ein serlig avbjóðing afturat er, at nøgdin ekstasy, og øðrum tilevnaðum, ella syntetiskum, rúsevnum, er alsamt veksandi. Tað er ringt hjá

hasshundunum at finna hesi sløgini av rúsevnum, men teir verða eisini alla tíðina vandir at finna hesi tilevnaðu rúsevni eisini.

– Eitt, sum er so serliga vandamikið við tilevnaðum

Sum heild er eftirlitið munandi versnað

rúsevnum, er, at eingin veit í roynd og veru, hvussu sterk tey eru, ella hvat er í teimum yvirhøvur. Tað er eisini javnan at tað frættist úr øðrum londum at fólk, ofta ung fólk, koma illa fyri, og enntá lata liv, tí tey hava tikið tilevnað rúsevni, sigur tollleiðarin.

– Hjá okkum í tollvaldinum fyllir tað rættliga nógv at

forða fyri, at hesi rúsevni koma á svarta marknaðinum í Føroyum, tí tey eru so lívs-hættislig at tað er heilt óhugnaligt, leggur hann.

Fleiri hendur og fleiri eygur

Sjálvur heldur Jens Christian Olsen, at høvdu tey fingið einar fýra, ella fimm, tollarar afturat, hevði tað givið teimum heilt aðrar møguleikar at havt eitt munandi betri eftirlit við rúsevnum.

– Tað, vit fyrst og fremst hava tørv á, er at fáa fleiri hendur og fleiri eygur. Summi hava tosað um, at vit skulu hava ein hasshund afturat, men tað er ikki nakar fyrimur, fáa vit ikki eisini fleiri fólk at hava hundin, tí tað er tíðarkrevjandi at arbeiða við einum hasshundi.

Leiðarin á tolldeildini sigur, at var politiskur vilji til at játta pening til fýra, ella fimm, tollarar afturat, hevði eftirlitið verðið munandi betri.

Hann væntar kortini ikki, at tað hevði eydnast at gjørt Føroyar púra rúsevnafríar, sum nakrir politikarar vilja seta sær sum mál.

Men hann sigur eisini, at fingi tey fleiri tollarar, og kanska ein hasshund, hevði tað borið til at fari undir nøkur

serlig átøk. Eitt nú hevði tað latið seg gjørt at farið ein túr við Norrønu við einum hasshundi, og so at brúkt allan túrin úr Danmarkar til Føroyar at leita eftir rúsevnum umborð.

Tað hevði eisini borið til at havt betri eftirlit á flogvøllinum og við tí posti, og tí farmi, sum kemur til landið. Og tað hevði eisini borið til at havt betri eftirlit við teimum skipum, sum koma hendavegin.

Ein ábending

Rúsevnaviðgerarar, sum kenna til hesi viðurskipti siga, at eftir teirra tykki er tað rættliga nógv til av rúsevnum á svarta marknaðinum í Føroyum, tí tað er lætt at fáa fatur í rúsevnum. Og tey siga eisini, at prísurin á rúsevnum er lækkaður.

Tollleiðarin dugir ikki at meta um tað. Men hann heldur er tað soleiðis, at prísurin er lækkaður, kann tað vera ein ábending um, at tað ikki er beinleiðis trot á rúsevnum.

Og hann heldur avgjørt, at tað átti at havt ein politiskan áhuga at forða so væl sum gjørligt fyri smugling, tí evnini eru so skaðilig fyri alt samfelagið.